

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/352/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214206503
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8214206503.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: K. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom X.. C.. L. R. XXXX/X, L., právne zastúpený JUDr. Ivanom Savčákom, advokátom so sídlom v Bardejove, Partizánska 45 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č. k. 2C/122/2014-70 zo dňa 29. 05. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 79,76 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ivana Savčáka, advokáta, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 482,90 Eur s 8,25 % ročným úrokom z omeškania z priznanej sumy od 01. 03. 2014 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 398,10 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. § § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 3, 5, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 písm. a), b), i), § 9 ods. 1, 2 písm. j), k), § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t. j. k 14. 07. 2011.

Rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil zistením, cit.: „Predmetom konania je nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1 482,90 Eur s prísl. zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, pretože žalobca pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, čo vyplýva z údajov uvedených v zmluve a žalovaný mu poskytol úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, čo vyplýva z výpisu z obchodného registra žalovaného a zo zmluvy.

Súd konštatuje, že z obsahu Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.07.2011, bod 6. Údaje o schválenom revolvingovom úvere, vyplýva, že do výpočtu RPMN za úver v zmluve stanovenom na 68,60 %, tzv. ďalšie náklady spotrebiteľa zahrnuté neboli, a teda RPMN bola určovaná len v závislosti

od vstupných údajov, ktorými sú výška poskytnutého úveru a frekvencia, počet a výška jednotlivých splátok istiny a úrokov. Za tejto situácie potom výška RPMN stanovená na 68,60 % je tvorená výlučne odplatom za poskytnutie úveru v podobe úrokov z úveru, keďže dohodnutá ročná úroková sadzba úveru bola v zmluve uvedená vo výške 70,01 %.

Žalovaný ako veriteľ v predmetnej zmluve nemohol uviesť hodnotu RPMN nižšiu ako bola ročná úroková sadzba, keďže RPMN zohľadňuje všetky náklady na úver, ktorých úrok je len jednou jeho časťou. RPMN musí byť teda logicky vyššia ako je úroková sadzba (obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 19Co 68/2014 z 13.11.2014).

Vzhľadom na uvádzané skutočnosti má súd jednoznačne za to, že úrok vo výške 70,01 % ročne dojednaný v zmluve o úvere je v rozpore s dobrými mravmi a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to vzhľadom na skutočnosť, že v čase poskytnutia spotrebiteľského úveru (júl 2011) bola priemerná výška úrokovej sadzby pri nových spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami domácnostiam s dobou konečnej splatnosti od 1 do 5 rokov vo výške 15,17 % ročne (zdroj: Národná banka Slovenska <<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/menova-a-bankova-statistika/urokova-statistika/bankova-urokova-statistika-uvery>>). Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve o revolvingovom úvere teda predstavuje viac ako štvornásobne vyššiu úrokovú sadzbu než je úroková sadzba pri obdobných spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Takto dohodnutá výška úroku podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase bankami na Slovensku. Súd preto považoval takto dohodnutú výšku ročnej úrokovej sadzby za takú, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, okrem toho ju považoval za vysokú a neprimeranú, na základe čoho je zmluva v časti dohodnutého úroku neplatná, čo malo za následok, že žalobcovi z takto neplatne uzavretej zmluvy nevzniklo právo na plnenie a žalovanému nevznikla povinnosť plniť. Súd má za to, že dojednanie takto vysokej ročnej úrokovej sadzby nie je v súlade s dobrými mravmi, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, odporuje normám morálky a takto poskytnutá odplata je neprimeraná k pohľadávke.

Súd mal za preukázané, že žalobcovi bola na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 14.07.2011 vyplatená suma vo výške 723,65 €. Z predložených listinných dôkazov zo strany žalobcu mal súd preukázané, že žalobca zaplatil žalovanému titulom splátok sumu 2 348,27 €. Keďže predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný, ako aj vzhľadom na neprimeranosť a neprijateľnosť dohodnutej ročnej úrokovej sadzby, má žalobca nárok na zaplatenie rozdielu medzi tým, čo žalovanému uhradil a tým, čo mu zo strany žalovaného bolo poskytnuté. Keďže žalobca tvrdil, že žalovanému uhradil sumu 2 206,55 €, čo je suma nižšia, než zistil súd (2 348,27 €), v súlade so zásadou viazanosti súdu petitom návrhu, súd s poukazom na § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil bez právneho dôvodu, ako aj z dôvodu neplatne dojednaných úrokov, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 482,90 € (2 206,55 € - 723,65 €) s prísl.

Súd zároveň dodáva, že v priebehu konania žalovaný nerozporoval sumu, ktorá mu bola zo strany žalobcu splatená z titulu poskytnutého úveru. K tomuto argumentu žalobcu premietnutého do petitu žaloby (suma, ktorú si voči žalovanému uplatnil, ktorý tvoril východisko pre rozhodnutie súdu, sa žalovaný nevyjadril. Preto súd zaslal právnenmu zástupcovi žalovaného výzvu na predloženie karty klienta k zmluve č. XXXXXXXXXXXX v lehote do pojednávania nariadeného na dňa 29.05.2015, čo bolo právnenmu zástupcovi žalovaného doručené elektronickou poštou dňa 18.05.2015 (č. l. 50 spisu). Na predmetnú výzvu súdu právny zástupca žalovaného nereagoval v stanovenej lehote, t. j. do 29. 05. 2015, kedy bol rozsudok vyhlásený.

Súd priznal žalobcovi aj uplatnený nárok na úroky z omeškania vo výške a k dátumu v akej si ich uplatnil v návrhu, teda ku dňu 01.03.2014 vo výške 8,25 % ročne (fixná úroková sadzba vo výške 0,25 % zvýšená o 8 percentuálnych bodov, keďže záväzkový vzťah vznikol pred 31.01.2013). Výška úrokov z omeškania uplatnená žalobcom v návrhu na začatie konania zodpovedá výške zákonných úrokov z omeškania, a preto súd priznal žalobcovi právo na úroky z omeškania z dlžnej sumy vo výške, v akej si ich uplatnil vo svojom návrhu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP, kde žalobcovi ako úspešnému účastníkovi patrí náhrada trov konania proti žalovanému ako neúspešnému účastníkovi. Žalobca návrh na rozhodnutie o trovách konania učinil a jeho právny zástupca ich v zákonnej lehote aj vyčíslil. Súd priznal žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia, a to za 5 úkonov právnej

služby v sume 356,85 € (1. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom; 2. písomné podanie na súd - podanie žaloby zo dňa 10.09.2014, 3., 4. účasť na dvoch pojednávaniach v dňoch 15.04.2015 a 29.05.2015 a 5. písomné vyjadrenie zo dňa 22.05.2015, pri sume 71,37 € za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 1 a 2 v spojení s § 13a ods.1 písm. a), c) a d) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. K tomu treba pripočítať náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (tzv. režijný paušál) podľa § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. k 5 úkonov právnej služby (2 x 8,04 € za rok 2014, 3 x 8,39 € za rok 2015). Spolu tak žalobcovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia v celkovej sume 398,10 €. Trovy konania spolu vo výške 398,10 € je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu (§ 149 ods.1 OSP)“.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc, že súd prvého stupňa svojim postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom, jeho skutkové závery sú nesprávne, predčasné a neúplné. Ak súd tvrdí, že žalobca uhradil sumu 2 348,27 Eur, potom žalovaný namietá, že takýto dôkaz mu nikdy doručený nebol. Zároveň napadá aj jeho pravdivosť, lebo žalobca uhradil len sumu 1 824 Eur. Súd pri tvrdení o sume 2 348,27 Eur neuvádza ako hodnotil uvedené dôkazy vo vzťahu k prejednávanej veci, pretože pokiaľ žalobca takéto doklady predložil a tvrdil, že ide o úhrady na uvedenú zmluvu, potom súd zavádzal a neuviedol aj tú podstatnú skutočnosť, že medzi žalobcom a žalovaným existovalo viacero zmluvných vzťahov. Žalovaný napadá aj postup súdu pri hodnotení správnosti alebo nesprávnosti údaju o ročnej percentuálnej miere nákladov. V konaní bol zo strany žalovaného predložený rozpis zákonom určeného vzorca na výpočet RPMN. Ročná percentuálna miera nákladov vyjadruje na ročnej báze a v percentuálnom vyjadrení prepočet celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom. Tento údaj vychádza a zohľadňuje teda reálne trvania doby spotrebiteľského vzťahu a na jej základe určenej výšky celkových nákladov prepočítaných na obdobie per annum. Zohľadňuje reálnu dobu trvania zmluvného vzťahu, a to sa odzrkadľuje v sume celkových nákladov. Na rozdiel od RPMN ročná úroková sadzba je percentuálnym vyjadrením vždy na obdobie per annum. Teda pri jej vyčíslení sa doba trvania úverového vzťahu nezohľadňuje. Vyjadrenie per annum je spôsobom vyčíslenia úrokovej sadzby vo všeobecnosti a je rovnaká bez ohľadu na to, či úver v tej istej výške má byť uhradený za šesť, dvanásť alebo za osemnásť mesiacov. Súd pri posudzovaní veci nevzal do úvahy relevantné zákonné ustanovenia týkajúce sa maximálnej výšky odplaty za spotrebiteľské úvery. Namiesto toho vec posudzoval spôsobom, z ktorého nie je jasné, prečo ním zvolená právna úprava má aplikačnú prednosť pred ustanoveniami § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Otázka odplaty za spotrebiteľské úvery a jej obmedzenie bolo z hľadiska vývoja právnej úpravy predmetom výslovnej regulácie od 01. 07. 2008 (kedy nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa vykonávali ust. § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z.). Po zrušení uvedeného zákona zákonodarcia určil, že maximálna odplata bude stále regulovaná explicitne (a nie všeobecne na základe pravidla o dobrých mravov) a danú úpravu zaviedol do zákona č. 40/1964 Zb.. Z toho je možné konštatovať, že otázka odplaty nemá byť posudzovaná podľa dobrých mravov, ale podľa osobitnej právnej úpravy. Navyše medzi účastníkmi konania bolo vydané rozhodnutie rozhodcovského súdu a úlohou súdu prvého stupňa zo zákona nie je spochybňovať prípustnosť rozhodnutia iného orgánu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobu zamietol, alternatívne žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Žalobca k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním mu predchádzajúcim bez nariadenia pojednávania (§ 214 O. s. p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove najmenej 5 dní vopred rozsudok aj verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O. s. p.). Dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (článok 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 27.02.2014 vo veci sp. zn. C-470/12, bod 41, v ktorom Súdny dvor výslovne deklaroval, že „možnosť súdu skúmať nekalosúťažné podmienky aj bez návrhu predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25)“ .

V zmysle článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa preto prvostupňový súd správne zaoberal otázkou, či zmluvné podmienky inkorporované do štandardnej spotrebiteľskej zmluvy nepredstavujú neprímerané zmluvné podmienky v neprospech spotrebiteľa. Prvostupňový súd pritom dospel k záveru, že výška úrokov uvedená v zmluve o revolvingovom úvere je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu ich neprímeranosti.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že účastníci konania uzavreli dňa 14. 07. 2011 zmluvu o revolvingovom úvere, ktorou sa žalovaný v zmluve zaviazal poskytnúť žalobkyni úver vo výške 1 500 Eur, ktorý mal žalobca splácať v 42 mesačných splátkach po 80,37 Eur. Z výpisu účtu vyplýva, že žalobcovi boli žalovaným vyplatené finančné prostriedky vo výške 723,65 Eur (č. I. 14 spisu). Zo žalobcom predložených listinných dôkazov, ktoré dôkazy žalovaný pred súdom prvého stupňa nerozporoval, vyplynulo, že žalobca uhradil žalovanému celkom sumu 2 348,27 Eur (na výzvu súdu, aby predložil kartu klienta do termínu pojednávania, t. j. do 29. 05. 2015, nereagoval, učinil tak až po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa). Vychádzajúc z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 07. 2011, bod 6 vyplýva, že RPMN bola „dohodnutá“ vo výške 68,60 % a ročná úroková sadzba úveru vo výške 70,01 %. Z uvedeného je nepochybne, že ak výška RPMN (68,60 %) je nižšia ako ročná úroková sadzba (70,01 %), výška RPMN nezodpovedá realite. Žalovaný totiž ako veriteľ v predmetnej zmluve nemohol uviesť hodnotu RPMN nižšiu ako bola ročná úroková sadzba, keďže RPMN zohľadňuje všetky náklady na úver, ktorých úrok je len jednou jeho súčasťou. Preto RPMN musí byť logicky vyššia ako je úroková sadzba.

Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného predovšetkým zdôrazňuje tú skutočnosť, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností. Preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalovanému žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 13,10 % ročne, tak ako to vyplýva z internetovej stránky NBS (č. I. 75 spisu; a nie ako uviedol súd prvého stupňa 15,17 %). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa správne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v

postavení účastníků v neprospech spotřebitele v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.

Odvolací súd sa plne stotožňuje s právnou argumentáciou prvostupňového súdu, že zmluvne „dojednaný“ úrok za poskytnutý úver vo výške 70,01 % a 76,21 % za poskytnutý revolving ročne je v rozpore s dobrými mravmi, pretože viac ako šesťnásobne prevyšuje priemerné úrokové miery podobného úveru v čase uzavretia zmluvy o úvere. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Pokiaľ ide o skutočnosť, že prvostupňový súd nepriznal úroky z úveru vôbec, a teda nemoderoval výšku úrokov, odvolací súd na podporu uvedeného poukazuje na článok 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), v zmysle ktorej členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Z uvedeného článku vyplýva, že vnútroštátne súdy sú povinné iba neuplatniť nekalú podmienku, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, nemôžu však zmeniť jej obsah. Táto zmluva totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek zmeny okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva. Pokiaľ by vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, ktoré sú uvedené v takýchto zmluvách, mohlo by sa tým ohroziť splnenie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice. Táto možnosť by totiž mohla prispieť k odstráneniu odstrašujúceho účinku pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúceho v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia, keďže predajcovia alebo dodávatelia by sa totiž mohli pokúšať dotknuté podmienky používať, pretože by vedeli, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by vnútroštátny súd zmeniť zmluvu v potrebnom rozsahu, a tak by ich záujmy ostali zabezpečené. Článok 6 ods. 1 smernice 93/13 nemožno chápať tak, že vnútroštátnemu súdu v prípade, že zistí existenciu nekalej podmienky v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, umožňuje zmeniť obsah uvedenej podmienky namiesto toho, aby ju voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnil (rozsudok Súdného dvora EÚ C-618/10 Banco Espanol de Crédito SA proti Joaquínovi Calderónovi Caminovi, bod 65, 69, 71).

Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Ako teda vyplýva z obsahu spisu úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi konania v spotrebiteľskom úvere uzavretého dňa 14. 07. 2011 podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 OZ. Ak žalovaný poskytol žalobcovi finančné prostriedky vo výške 723,65 Eur (č. l. 14 spisu) a tieto žiadal splácať v 42 mesačných splátkach po 80,37 Eur, t. j. spolu 3 375,54 Eur, znamená to, že zmluvná odmena za poskytnutie úveru a za poskytnutie revolvingu spolu v sume 2 651,89 Eur je neprimerane vysoká a v rozpore s dobrými mravmi a že v danom prípade ide o duplicitnú odmenu, nakoľko odmena za poskytnutie úveru je zahrnutá v úrokovej sadzbe za poskytnutý úver. Poskytnutý úver je teda z uvedeného dôvodu bezúčinný.

Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Vzhľadom na to, že predmetný úver je bezúročný (súd prvého stupňa z dôkazov, ktoré predložil žalobca zistil, že žalobca celkom uhradil žalovanému sumu 2 348,27 Eur), keďže žalobca tvrdil, že žalovanému uhradil sumu 2 206,55 Eur, čo je suma nižšia než ju zistil súd, preto správne v súlade so zásadou viazanosti súdu petítom návrhom sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil bez právneho dôvodu, ako aj z dôvodu neplatne dojednaných úrokov. Preto správne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 482,90 Eur (2 206,55 Eur - 723,65 Eur) s prísl.

K odvolacej námietke žalovaného, že súdom prvého stupňa mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a že žalobca z poskytnutého úveru uhradil žalovanému len sumu 1 824 Eur, odvolací súd uvádza:

Podľa ust. § 205a ods. 1 O. s. p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4.,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že žalobca poskytol žalovanému finančné prostriedky na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 14. 07. 2011 vo výške 723,65 Eur (č. l. 14 spisu). Žalobca si svoj nárok uplatnil na súde a v priebehu súdneho konania predložil dôkazy, z ktorých je zrejmé, že na účet žalovaného vedený v O. a. s. pod variabilným symbolom číslom: XXXXXXXXXXXX (zhodný s číslom zmluvy o revolvingovom úvere) boli žalobcom žalovanému uhradené sumy v celkovej výške 2 348,27 Eur.

Až v podanom odvolaní, resp. po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa žalovaný namietal, že žalobca mu uhradil len sumu 1 824 Eur. Ide o novú skutočnosť, ktorá nebola známa pred súdom prvého stupňa, a preto odvolací súd môže prihliadať na ňu len za splnenia podmienok ust. § 205a O. s. p..

Nemožnosťou označenia alebo predloženia skutočnosti alebo dôkazov bez viny účastníka občianskeho súdneho konania treba rozumieť nemožnosť ich procesného uplatnenia v procese dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa, t. j. situáciu, kedy účastník konania nemohol bez svojej viny skutočnosti alebo dôkazy označiť alebo ich predložiť, pretože o nich nevedel a ani inak z procesného hľadiska nezavinili nesplnenie svojej povinnosti ich tvrdenia alebo predloženia. Procesným uplatnením treba pritom rozumieť podanie účastníka, ktorým takú skutočnosť alebo dôkaz označil pre účely jeho zaobstarania, vykonania a vyhodnotenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 5Mcd0/4/2007).

Žalovaný sa na prvé pojednávanie nariadené súdom prvého stupňa dňa 15. 04. 2015 neustanovil. Vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 13. 04. 2015 žalobcom uplatnenú výšku bezdôvodného obohatenia nenamietal (č. l. 44 - 46 spisu). Pojednávanie nariadené na deň 15. 04. 2015 bolo odročené s tým, že súd vyzve žalovaného, aby predložil kartu klienta týkajúcu sa zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Preto súd prvého stupňa zaslal žalovanému výzvu dňa 28. 04. 2015 (č. l. 49 spisu) a vyzval žalovaného, aby v lehote do termínu pojednávania, t. j. do 29. 05. 2015 predložil kartu klienta týkajúcu sa zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Žalovaný výzvu obdržal dňa 20. 05. 2015, pričom zároveň s výzvou bol žalovaný aj predvolaný na pojednávanie nariadené na deň 29. 05. 2015. Uvedeného pojednávania sa nezúčastnil, ani do termínu pojednávania žiadaný dôkaz nepredložil; faxovým podaním zo dňa 28. 05. 2015 žiadal žalovaný ospravedlniť svoju neúčasť na pojednávaní s tým, že sa plne pridrižava písomného vyjadrenia k žalobe a tam uvádzanej argumentácií a súhlasí s prejednaním veci v jeho neprítomnosti (č. l. 52 spisu). Na nariadenom pojednávaní dňa 29. 05. 2015 súd vykonal dôkaz výsluchom žalobcu a na záver vyhlásil uznesenie s tým, že vyhlasuje dokazovanie za skončené. V tejto súvislosti je potrebné ešte zdôrazniť, že uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 27. 11. 2014, č. k. 2C/122/2014-31 účastníci konania boli poučení aj v zmysle ust. § 120 ods. 1, 4 O. s.p.. (č. l. 31 - 32 spisu). Uznesenie bolo žalovanému doručené dňa 13. 02. 2015.

Pokiaľ teda žalovaný až v odvolacom konaní začal tvrdiť nové skutočnosti, t. j., že žalobca mu uhradil len sumu 1 824 Eur, odvolací súd poznamenáva, že nové skutočnosti sú odvolacím dôvodom iba za podmienok v ust. § 205a ods. 1 O. s. p.. Keďže podmienky v zmysle ust. § 205a ods. 1 O. s. p. v predmetnej veci naplnené nie sú, tvrdenie žalovaného v odvolacom konaní nie sú spôsobilým odvolacím dôvodom. Súd prvého stupňa preto správne vychádzal zo stavu, že so žalobcom predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalobca uhradil žalovanému celkom sumu 2 348,27 Eur.

Odvolací súd sa stotožnil aj s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým žalovaného v zmysle ust. . § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O. s. p. zaviazal na náhradu trov konania spočívajúcich v náhrade trov právneho zastúpenia žalobcovi, ktorých výšku žalovaný v odvolaní nenamietal a keďže žalovaný bol neúspešný, priznaná odmena je v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalovaný v odvolacom konaní úspešný nebol a žalobcovi vznikli trovy odvolacieho konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k odvolaniu 71,37 Eur (§ 11 ods. 1 písm. a), § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení), 1 x režijný paušál 8,39 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky), spolu trovy odvolacieho konania 79,76 Eur. Trovy odvolacieho konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu (§ 149 ods. 1 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.